

מלחמה גדולה היא זו לכן עצה היעוצה לגלות אה' מסותרת שבו שיתבטל רצונו מפני רצונו ית', והנה אמרו נכנס יין יצא סוד שהיין יש לו סגולה זו לגלות סתרים כי גם הוא הי' משומר בענביו ונסחט הימנו, ולכן השותהו יתגלה ג"כ מה שבקרבנו. וזהו ויין ישמח לבב אנוש כיון שבא הסתר לגלוי נתעורר השמחה כי השמחה ג"כ גלוי פנימיותו ית', ולכן כל התוכחות הוא תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה. וזהו חייב אינש לבסומי פי' לבסם את אחרים עד דלא ידע פי' שלא יהי' בבחי' דעת. ועתה פי' את מי יבסם, בין ארור המן לברוך מרדכי זהו בחי' עמלק, והנה דהע"ה אמר לשלמה בנו דע את אלקי אביך ועבדהו בלב כו' מאחר שהי' חכם גדול ויחכם מכל אדם ע"י הדעת יבא לבחי' לב שלם ועי"ז לנפש חפיצה ג"כ. משא"כ מי שאינו שלם בדעתו א"א כ"א ע"י בחי' שמחה שהוא למעלה מן הדעת בחי' אין שהוא חכמה ובחכמה אתברירו וד"ל.

חייב אינש לבסומי בפורים עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי דאיתא המן מן התורה מניין דכתיב המן העץ והוא פלא הנה להבין ענין מרדכי והמן ושורשם הוא שיש ב' מיני עבודות להשי"ת מפני שיש באדם ב' מיני אהבות, אהבה שע"פ טעם ודעת ואהבה למעלה מהטעם והדעת, וכמו אהבת אדם לחבירו התלויה בדבר או אהבת ממון או אהבת נשים הכל הוא אהבה החוזרת אל הנאהב אבל אהבת האב אל בנו יחידו שאפי' עם האב מכה אותו ומייסרו עפ"כ לא זו אהבתו ממנו, מפני שאינו תלוי אהבה זאת עפ"י דעתו והבנתו רק דבר עצמי שממילא נמשך רצון ותשוקה אל אביו בלא טעם ודעת רק מחמת שהם משורש א', והנה ב' מיני אהבות יש בין ישראל לאביהם שבשמים, הא' הוא האהבה על פי טעם ודעת שאין לפניו דרך אחרת להשתמש עם כל כוחות נפשו וגופו רק לעבוד השי"ת, מחמת גודל ההתבוננות ורב העיון והעמקה, איך שהוא חייך והוא העיקר, ואין עוד באמת, ואפס בלעדו, והוא מהווה ומחי' בכל עת ורגע כל הנבראים מאין ליש מהעדר אל הוי' ואין בו שום שינוי מקודם בריאת העולם כן עכשיו הוא אח"פ נולדה מזה מדורת אש האהבה להכלל להבטל לפניו כנר בפני אבוקה, ואהבה זו אינה שווה לכל נפש מישראל אלא כל חד לפום שיעורה דילי' ועבודתו, אלא אם כן חכם ומבין בדעתו, ותיכף ומיד ההתבוננות פועלת בקרבו התפעלות והרגש והזזת עצמו ממקומו משא"כ כסיל לא יבין את זאת אף אם יתבונן לא יתפעל באהבה עזה כנ"ל, אבל הב'

מלבדו כתיב, ומזה נחתווה כתי' המזן כו' והוא כתי' עמלק שנאמר ובהניה ה' אלוייהו מכל אויבי מסביב אז תמחה זכר עמלק שהוא כי מתחילה צירק האדם להבינו בדעתו איד לאהוב אותו יתברך ואם ירצה למחות את עמלק צריך מתחילה לצאת ממצרים, שהוא מהגבלות הגשמיים, אע"פ בכתי' לגרמי', ואח"כ ימחה את עמלק ונאמר בו לא תזכר מה ששאל נאמר לו כי בשאל המצות, והיינו שהוא מבתי' השכחה, בשביל בו לא תזכר חזקתו אשר לא היה עמלק קליפה גדולה יותר מז' עממיו לא ה', הכתוב אומר ובהניה וגם בזה חשבו עמלקים בהדי' ערב רב, שהם יותר קרובים לישראל בעלולות מאי"מ, והיינו נאמר בשאלו הפקודתי אשר עשה עמלק אשר שם בדרך בעלותו מאי"מ, והיינו באמצע הדרך שהולכים מן הגבולים להבילי' גבול בדעת פוגע עמלק בחי' לגרמייהו וכו' במרגלים עמלק בחי' כתי' שהיו רוצים לילך לארץ ישראל שהוא למעלה מהמקום והגבול, כנראה בחוש ארץ צבי רווח לזה וגמדי' לזה אי"ג והוא מקומו של עולם שם יושב עמלק מסתיר ומלכיש עצמו וזהו בארץ הנגב, שהוא לימין שמראה פנים בחורה והנה גם בדעת כשיכין האדם בדעתו אלקותו יתברך בכל דבר יכול להפוך לבו ויכול למחות את עמלק, אמנם מלחמה גדולה הוא זה לכן הצעה היעוצה לזה, לגלות הארבה המסותרת שבו שיכטל רצונו מפני רצונו ה', והנה אמרו רז"ל נכנס יין ונחסם סוד, שהיין יש לו סגולה זו לגלות סתרו כי גם ה' משומר בענבים ונחסם ממנו, לכן השוחה ממנו גילה ג"כ מה שבקרב לבו סמוך וזהו יין ישמחה לכו אנוש כיו שבא יין החסות לגילוי נמקורר השמחה כי השמחה וזהו חייב פנימיותה, ולכן כל החסות תחת אשר לא עבדת את ה' בשמחה וזהו חייב אדם לכסומי' בפוריא פ"י לכסם אחריים עד דלא ידעי פ"י שלא יהי' בכתי' דעת, ועתה פ"י את מי הוא מכסם בין אורו המזן לברוך מדרכי וזהו כתי' עמלק כתי' וד"ל.

חייב אינו לכסומי' בפוריא עד דלא ידעי בין אורו המזן לברוך מדרכי כתיב
 ולאיתום נסה את אברהם נסה הוא ל' התנשאו' מלשון הרימו נס'
 ואברהם הוא אהבה ואיתא בגמ' לא רצו ישראל לומר נעשה ונשמע עד
 שכמה עליהם החרו כנגינת מלאכי' מודעה רכה לאורי' ואע"פ"כ החרו סבלה

ספר תוא . . . 10: ספ' בנהגה ירושלים (בתחת אחרת) ל' התנשאות.
 מכאן: כפי' ואיד מכאן.

תקרא אהבה המסתרת בלי שום טעם ודעת ישנו לכל א' מישראל, ולא מחמת עבודתו ויגיעתו רק אהבה עצמיות חלק אלוה ממעל ואפ"י המורדים והפושעים בי בין כך נקראו בניו, והאהבה הנ"ל היא מוסתרת אצלם למאד והיא בגלות אצלם רק ע"י יסורים כד מכשיו ל"י מונשאו את האהבה מהסתה, וזהו וישמחו בך כל ישראל אהבי שמך כו' וכמה פעמים נקראו ישראל בשם אהבים ואח"כ בשם יריאים מי לא יראו מלך הגוים, שהגוים אוי קדם רק יראה, אבל ישראל נקראו אהבים למקום, וכן איתא בגמרא שיאמר אדם מתי גיגע מעשי למעשי אברהם יצחק ויעקב, ואין זה כי אים רק שיאר למדת האהבה המסתרת שבו שיתגלה מהתעלם שבו לגילוי כי זה כל האדם הוא רק בשביל זה ולא נברא אלא בשביל לגלות מצפוני' לכו אהבה המסתרת, רב טוב תצפון אצלו כגלות ולהוציא אותה מכה אל הפועל, כי לא נברא לעשות דבר חדש בעולם ולחדש מה, רק להוציא מהתעלם אל הגילוי האהבה המסתרת הנ"ל להראות סתרו וישיר כי כל הבריאה הי' רק לזה להראות איד שאין שום הסתרה ושינוי רק אלקות.

ורנה העבודה הבאה מסוג הראשון מהאהבה שעל פי טעם ודעת
 בתבוננות כפריטית איד ומה יש בזה סיגים מהאהבה שבדעת והוא נתקרא עץ הדעת טוב ורע, שיודע את עצמו ואת מהותו, ובאהבה זו יש שנוים כי כיון שהוא מדעתו והשגתו והוא שוכן בגבול מקבל שנוים, כן האהבה הבאה מהשגה זו ישתנה, לפי שכלי יהלל איש, אבל העבודה הבאה מאהבה המסתרת ושרשית חלק אלוה ממעל, וכתיב אני יהי' לא שניתה וקרא עץ החיים שהוא לעולם בלתי שינוי כי אין בו ככה להשגיח על עצמו איד ומת, רק מי לי בשמים ועמד לא תפתי בארץ לא לעצמו ח"י שום תענוג, ולא עוה"ז ועוה"צ וגעתי' וכל אשר שהוא רואה, הוא רק אים ב"א ואין בלתי ואפס לעדו ואין רואה שום דבר, כי בטל נגד רצונו יתברך במציאות, וזה הי' שורשי' מדרכי שנקי' מרי' דכ"י בלשון תרגום מלשון ז' בלתי שום סיג, כי הי' שרשו' מיסוד אבא שהוא חכמה, והחכמה מאין תמצא, שלא הי' נראה בעצמו לשום דבר נפרד מאתו יתברך, ולא הי' רוצה לעצמו ואפס בלתי, אמנם המזן הרע הזה, הי' להיפוך מזה מקאה"ק ממש, בלעדי' מעשיו וכו' כוונתו לא הי' רק להטיב לעצמו, ולראות לכל דבר ולהחשב ליש דובר בפ"ע, ולא להשגיח על המחיה ואינו יודע שום דבר רק הוא עצמו כל טיבו דעבדי' כנ"ל, ולזה פורד הגמורה המזן הרע המזן העץ וכו' פ"י דעץ שרשי' בתורה שמתנו שחלשל המזן הרע הזה ומשני המזן העץ וכו' פ"י דעץ הדעת הנ"ל הוא נמשך מעץ החיים, וקשה איד מזה דבר ההיפוך ומשני' שיש דבר הממנע בנייהם והוא כתי' שכחה ששוכח שמו יתברך שאין עזר